

Plan mot diskriminering och kränkande behandling enhet

7-9, Fröviskolan

Läsåret 2025-2026

Värdegrund

“Skolväsendet vilar på demokratins grund”. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell. Skolan ska gestalta och förmedla de värden och rättigheter som uttrycks i Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska utgå från vad som bedöms vara barnets bästa och eleverna ska få kännedom om sina rättigheter. Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet”. (Skolverket, 2022 s. 5).

Mål

Målet med likabehandlingsplanen är att ge eleverna och vårdnadshavarna gemenskap, trygghet och respekt.

Till dig som elev

Vi arbetar för att du ska trivas i skolan och känna att du blir bemött på ett respektfullt och rättvist sätt. Det är en förutsättning för att du ska kunna få de kunskaper du behöver. Som elev får du vara med och påverka likabehandlingsplanen genom elevrådets arbete och via klassmöten. Om du någon gång blir utsatt för mobbning, våld, hot eller annan kränkande

behandling, vill vi att du omedelbart kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Detta gäller också om du känner till att någon annan blir utsatt.

Till dig som vårdnadshavare

Likabehandlingsplanen läggs på Infomentor varje läsårsstart för remiss till vårdnadshavarna, som kan komma med synpunkter och förslag till förändringar. Dessa förslag lämnas till lärare eller rektor. Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för kränkande behandling – kontakta ditt barns mentor, någon i skolans trygghetsteam eller skolans rektor.

Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn mobbar andra. Om du misstänker eller får vetskap om att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling ska du som förälder göra helt klart för barnet att detta inte är ett acceptabelt beteende och att du ser mycket allvarligt på detta. Även i detta fall vill vi att du kontaktar ditt barns mentor, någon i skolans trygghetsteam eller skolans rektor. Av sekretesskäl kan vi inte diskutera enskilda elevärenden som inte gäller ditt barn.

Diskriminering

Från 2006-04-01 gäller lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2009:567). Lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grundskola mm.

Diskriminering förutsätter att det finns ett maktunderläge hos den som utsätts för det d.v.s. att lärare och annan personal kan diskriminera en elev men inte elev till elev (Skolverket).

Diskriminering innebär att en elev behandlas sämre än andra av olika orsaker. Det är viktigt att veta att en handling kan vara diskriminerande även om den inte sker med avsikt. Det finns olika klassifikationer av diskriminering vilka presenteras här nedan.

Diskrimineringsgrunder

Nedanstående punkter har som syfte att förklara i vilka olika former diskriminering kan förekomma. Dessa är tydligt definierade i diskrimineringslagen (2009:567).

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Direkt diskriminering – en elev missgynnas med direkt koppling till en (tex. att en elev inte får vara med på någon aktivitet p.g.a. tex. funktionshinder) diskrimineringsgrund.

Indirekt diskriminering – att diskriminera genom att behandla alla lika trots att vi har olika förutsättningar.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en persons värdighet. Det är den utsattes känsla som styr om det är en kränkning eller ej.

“Begreppet mobbning finns inte i skollagen. I dagligt tal brukar man använda ordet mobbning om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är alltså ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden” (Skolverket, 2022).

Kränkning:

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några personer kränker principen om alla människors lika värde. Kränkning är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En kränkning kan äga rum vid något enstaka tillfälle eller vara systematisk.

Trakasserier:

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna eller som är av sexuell natur kallas trakasserier.

Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot elev, elev gentemot vuxna, mellan vuxna eller mellan elever.

Annan kränkning:

Ett uppträdande som utan att vara trakasserier eller diskriminering kränker en persons värdighet. I detta fall kan kränkningen till exempel vara:

Fysisk: att bli utsatt för slag och/eller knuffar.

Verbal: att bli hotad eller i kränkande syfte bli kallad något.

Psykosocial: att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning.

Visuell: klotter, brev/lappar, sms, mms, e-post och/eller genom sociala medier.

Identifiering av kränkande behandling i skolan

För att i ett så tidigt skede som möjligt upptäcka eventuella kränkningar följer skolan nedanstående rutiner:

-Psykosociala elevenkäter om skoltrivsel genomförs och ligger till grund för elevvårdsarbetet. Desamma följs upp en till två gånger/läsår. Skrivs in i årshjulet.

-Vid utvecklings- och lära-känna-samtal skall frågan tas upp med alla för att få en bild av vad varje elev tycker om förekomst av kränkningar. Detta delges arbetslaget. Frågeformulär bör tas fram som fångar upp dessa. Mentor ansvarar för att dessa lyfts. Mentor kontaktar elevvården eller trygghetsteamet vid behov av hjälp. Detta delges hela arbetslaget.

Trygghetsteam

På Fröviskolan finns ett trygghetsteam bestående av lärare, specialpedagog, socialpedagog, resurspedagog skolkurator och skolsköterska. Trygghetsteamet fungerar som ett stöd för mentorn. De arbetar tillsammans med mentorn med akuta situationer som handlar om diskriminering och annan kränkande behandling, samt arbetar med att förebygga detta på skolan. Mentorn är alltid huvudansvarig i arbetet mot diskriminering och annan kränkande handling, men till dennes hjälp finns skolans trygghetsteam.

Arbetsgång vid kränkande behandling av elev

1. Den/de som bevittnat händelsen eller är först med att ha fått vetskap om den tar ett första samtal med de inblandade. Personal som bevittnar eller tar emot information om kränkande behandling kontaktar mentorerna till de berörda. Tillsammans agerar de och bedömer om trygghetsteamet ska kontaktas.. I fall bedömning görs att trygghetsteamet ska kontaktas se punkt 3. Respektive mentor har uppföljningsansvar. En kränkningsanmälan görs av den/de som först fick vetskap om handlingen. Kränkningsanmälan lämnas till rektor.

2. Mentorn ansvarar för att vårdnadshavare kontaktas.

3. När trygghetsteamet har undersökt situationen och vid behov inleds enskilda samtal med den utsatte, de/den som utsatt någon för kränkande behandling. Teamet försöker få en säker bild av vad som inträffat. Samtalen ska vara noga strukturerade och syfta till att ge en

heltäckande bild av problemet. Frågor de utgår ifrån är vad? När ? Vem/vilka? Hur? Hur ofta? Hur länge? Regelbundet? De bör inte moralisera eller ställa varför-frågor. Samtalen dokumenteras. Trygghetsteamet redovisar vid behov på AE-träffar.

4. Har en elev blivit utsatt för hot om fysiskt våld eller fysiskt våld kontaktas vårdnadshavare omgående av den som bevittnar/får vetskap om situationen eller mentorn. Är eleven fysiskt skadad kontaktas skolhälsovård/sjukvård direkt av den vuxne som bevittnar händelsen. Händelsen dokumenteras genom kränkningsanmälan av den som bevittnat det inträffade eller av den som först fick vetskap om händelsen. Då kränkning identifierats görs en anmälan till rektor av den som identifierat händelsen. Rektor ser till att en utredning startas och gör en anmälan av händelsen till huvudmannen via skolchefen. När utvärdering av händelsen genomförts avgör ansvarig rektor om eventuell anmälan till polis eller socialtjänst ska göras. Vårdnadshavaren kan också göra en enskild polisanmälan. Händelser som är brottsliga anmäls alltid till polisen av ansvarig rektor.

5. Uppföljningssamtal sker efter två veckor av dem som varit inblandade i ärendet. Fram till dess hålls den/de som utsatt någon för kränkande behandling under uppsikt av mentor, undervisande lärare och trygghetsteam. Den som utsatts kontaktas för att man ska få reda på hur det gått. Trygghetsteamet genomför uppföljningssamtal när de är delaktiga i ärendet, enskilt med var och en av de inblandade. Uppföljningssamtal fortgår tills kränkningarna med säkerhet upphört. Samtalen dokumenteras. Uppföljningssamtal är viktigt då det är först då man vet om åtgärderna haft någon effekt. Om det visar sig att det inte haft avsedd effekt kontaktas skolkurator och rektor för vidare åtgärder. Trygghetsteamet rapporterar kontinuerligt till mentor.

6. Trygghetsteamet informerar mentor eller berörd personal när ärendet är avslutat.

Arbetsgång vid kränkande behandling av personal

Vid kränkning av personal finns en särskild arbetsgång.

Arbetsgång vid diskriminering

Den som får vetskap om diskriminering / blir utsatt för diskriminering, elev eller personal, kontaktar rektor. Skolan följer samhällets lagar och regler och anmäler händelser/beteenden som strider mot lagen.

Prioriterade områden för att öka trivsel, trygghet och framtidstänkande under läsåret 2024/2025 – hur gick det?

Analys av förändringar inom planen mot kränkande behandling

Förändringarna har genomförts för att förtydliga och effektivisera skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Genom att göra planerna mer konkreta och detaljerade kan skolan säkerställa att både personal, elever och föräldrar har en gemensam förståelse för vad som gäller, och att åtgärder vidtas snabbt och systematiskt när problem uppstår.

En viktig förändring är den ökade tydligheten och konkretiseringen av begrepp som diskriminering, kränkande behandling och trakasserier. Genom att definiera och ge konkreta exempel på dessa begrepp, blir det enklare för alla att förstå vad som är acceptabelt beteende och vad som inte är det. Detta bidrar till en gemensam förståelse och minskar risken för missförstånd. Den strukturerade arbetsgången och tydliga ansvarsfördelningen är också en avgörande förändring. Genom att klargöra vem som ansvarar för vad – från mentorer och trygghetsteam till rektor – säkerställs att hanteringen av kränkande behandling blir konsekvent och effektiv. Det gör det möjligt för skolan att agera snabbare och mer samordnat vid sådana händelser.

En annan viktig förändring är den större involveringen av både elever och föräldrar. Genom att ge elever möjlighet att påverka likabehandlingsplanen genom elevrådet och klassmöten, samt att uppmana föräldrar att lämna synpunkter och vidta åtgärder om de misstänker kränkningar, skapas en mer inkluderande skolmiljö där alla känner ett gemensamt ansvar för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Detta främjar också en känsla av delaktighet och samarbete mellan skolan och hemmet.

Det har även skett en utveckling av det förebyggande arbetet, där skolan arbetar mer aktivt för att skapa en positiv och trygg miljö genom regelbundna enkäter, värderingsövningar och insatser kring psykisk hälsa. Genom att identifiera och adressera problem tidigt minskar risken för att kränkningar får fäste och sprider sig.

Koppling mellan Likabehandlingsplanens aktiviteter och skolans måluppfyllelse

För att säkerställa alla elevers rätt till en trygg skolmiljö och god måluppfyllelse har vi i årskurs 7–9 en rad planerade aktiviteter inom ramen för vår likabehandlingsplan som direkt stödjer skolans övergripande mål enligt läroplanen.

Skolans arbete med trygghet och trivsel främjas genom återkommande kontaktskapande aktiviteter i varje årskurs. Utflykter till Trollberget (åk 7), Lanhagen (åk 8) och den gemensamma vandringen till Lövä (åk 9) syftar till att skapa samhörighet, bygga relationer och öka den sociala tryggheten i klasserna. Dessa aktiviteter stärker arbetsmiljön och skapar goda förutsättningar för lärande.

Värdegrundsarbetet förstärks genom schemabrytande gemensamma aktiviteter som Skoljoggen, julpysseldag, Kärlek dag och danskvällar för åk 8–9. Dessa skapar möten över klass- och årskursgränser, vilket ökar respekten för olikheter och främjar en inkluderande skolkultur. Julpysseldagen, där äldre elever har en aktiv roll i att ta hand om yngre, stärker både ansvarskänsla och gemenskap, vilket i sin tur bidrar till ökad trygghet.

Aktiviteter som "En tobaksfri duo" behandlar viktiga områden inom livsstil och gruppträck. Dessa stärker elevernas personliga utveckling och förmåga att göra medvetna val, vilket är en viktig del i skolans kompensatoriska uppdrag och bidrar till ökad måluppfyllelse.

Elevinflytande och delaktighet främjas genom ett utvecklat elevrådsarbete, där elever ges mandat att påverka sin skolmiljö, exempelvis genom att planera aktiviteter under friluftsdagen. Detta stärker elevers demokratiska kompetens och känsla av ansvar, vilket enligt läroplanen är centralt för att främja elevens motivation och lärande.

Arbetet med studie- och yrkesvägledning (SYV) samt projekt som musicalarbetet i årskurs 9 ger eleverna verktyg att reflektera över sina framtidsval, vilket ökar motivationen i det dagliga skolarbetet och stödjer elevernas förmåga att nå sina kunskapsmål.

Trygghetsteamets arbete, inklusive särskilt stöd till nya sjuor, och förebyggande insatser som HLR-utbildning, riskbedömningar och planer inför resor, visar på ett strukturerat och långsiktigt säkerhetsarbete som gynnar en trygg skolmiljö – en grundförutsättning för kunskapsutveckling.

Sammanfattningsvis bidrar dessa aktiviteter på ett konkret och målinriktat sätt till att skapa en inkluderande, trygg och utvecklande skolmiljö där elever ges goda förutsättningar att nå sina mål – både socialt och kunskapsmässigt.

Alternativa lösningar för elever med behov av anpassningar vid schemabrytande aktiviteter och sociala sammanhang

För vissa elever kan schemabrytande aktiviteter och större sociala sammanhang skapa oro och stress, vilket påverkar deras välmående och möjlighet att delta. För att säkerställa en trygg skolmiljö för alla, behöver dessa elever erbjudas alternativ som tar hänsyn till deras individuella behov. Det kan handla om att delta i mindre grupper, få tydlig förberedelse i förväg, eller erbjuda en alternativ aktivitet i en lugn miljö. Genom att skapa flexibla lösningar stärker vi inkluderingen och ger alla elever likvärdiga förutsättningar att delta och utvecklas – både socialt och kunskapsmässigt.

Åk 7: Utflykt till Trollberget. Där utför klasserna olika kontaktskapande uppgifter/lekar.

Åk 8: Utflykt till Lanhagen. Där utför klasserna olika kontaktskapande uppgifter/lekar.

Åk 9: En gemensam vandring till Lövö alternativt Alsterån, Ostkustleden, Stensjö by. Där utför klasserna olika kontaktskapande uppgifter/lekar.

Förutom att det dagliga arbetet genomsyras av värdegrunden arbetar vi med detta vid schemabrytande och gemensamhetsskapande aktiviteter:

- Skoljoggen

- LUPP - lokal uppföljning av ungdomspolitiken. Enkäten ska följas upp och diskuteras gemensamt med eleverna.
- Det kommer vara en HLR-Utb. i höst.
- Under våren kommer vi genomföra ett Öppet hus för elever och vårdnadshavare.
- Vi arbetar också med SKUA, ANDTS och Nyanländas lärande.
- (18/12) anordnas en gemensam julpysseldag för hela kommunens skolor, blandade grupper med elever från 0–9, där de äldre eleverna kommer ta hand om de mindre.
- 14/2 Kärleksdag (planeras i december/januari av elevrådet). (Emma, Eva och Magda)
- Under hösten åker åk 8–9 på danskväll i Mönsterås.
- Vecka: 21–23 musicalarbete för åk 9. Inleds med Inspirationsresa inom musik innan jul. (Jenny skriver ihop ett kravdokument)
- Elevrådsarbetet utvecklas. Vi ger eleverna mer utrymme och stöd för arbetet. Ett utvecklat elevinflytande skapar trygghet och trivsel. (Elevrådet ska fråga i klasserna efter förslag på aktiviteter samt hitta på och planera, organisera och leda en aktivitet till friluftsdagen. En stående tid skall bestämmas)

- SYV arbetar med eleverna kring frågor som rör gymnasieinformation, motiverande samtal och framtida yrken.

-Trygghetsteamet utvecklas. (Ta fram en plan för att stötta upp de nya sjuor som kommer upp nästa år, Rundvandring upp på högstadiet är ett förslag.)

Förebyggande arbete

För att skapa en positiv och trygg miljö för alla på Fröviskolan arbetar vi för att förebygga och motverka all sorts kränkande behandling genom:

- Att genomföra enkäter varje skolår för att fånga upp eventuell vantrivsel, kränkande behandling, diskriminering och vilka normer som eventuellt råder. Ansvarig – mentor.
- Att arbeta aktivt med värdegrundens viktiga begrepp genom moral- och etikediskussioner samt värderingsövningar. Dessa utförs inom ramen för undervisning. Ansvarig – undervisande lärare.
- Att skolan har utarbetade ordningsregler. Dessa regler utvärderas och revideras i början av varje vårtermin tillsammans med eleverna och elevrådet. Ansvarig – arbetslagen.
- Att det alltid finns minst en vuxen vid längre gemensamma raster samt vuxen närvaro vid måltid. Ansvarig – all personal.
- Att skolans personal skall agera när de ser något som skulle kunna tolkas som kränkande behandling eller fysiskt våld. Ansvarig – all personal.
- Att viss utrustning för att få igång aktivitet under rasterna finns tillgänglig för eleverna. Ansvarig – all personal.
- Att planen mot kränkande behandling och dess innehåll presenteras för föräldrar i samband med skolans föräldramöten. Planen finns även att läsa på Infomentor och på Högsby kommuns webbplats. Ansvarig – rektor samt mentorer.
- Att vi inom ramen för skolans olika ämnen arbetar med mänskliga rättigheter, skyldigheter och FN:s barnkonvention. Ansvarig – all personal.
- Att elevrådet har trygghet och trivsel på dagordningen vid varje möte. Ansvarig – elevrådet.
- Att vi vid våra arbetslagsträffar lyfter elevvårdsfrågor. Ansvarig – arbetslagsledare.

- Att vi vid våra överlämningskonferenser lyfter frågor som kan förebygga problem vid nya klassammansättningar. Ansvarig – avlämnande lärare/elevhälsa.
- Att alla elever skriver på ett avtal för användande av chromebooks. Se bilaga 1. Ansvarig – IT.
- Att skolan har flerspråkig personal.
- Att ha många vuxna synliga där eleverna finns, vid raster och schemabrytande aktiviteter. Ansvarig – all personal.

Ytterst ansvarig för planen är rektor.